

Opinia merytoryczno – dydaktyczna

Opinia merytoryczno-dydaktyczna dotycząca programu nauczania języka angielskiego w edukacji wczesnoszkolnej „Język angielski w nauczaniu zintegrowanym. Program nauczania języka angielskiego do edukacji wczesnoszkolnej. I etap edukacyjny: klasy I–III szkoły podstawowej”

Po zapoznaniu się z programem nauczania języka angielskiego w edukacji wczesnoszkolnej autorstwa Magdaleny Szpotowicz, Małgorzaty Szulc-Kurpaskiej i Moniki Kapuśniak stwierdzam, że program jest zgodny z założeniami podstawy programowej określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

Program został opracowany dla I etapu edukacyjnego, tj. klas I–III szkoły podstawowej, i obejmuje trzyletni cykl nauczania języka angielskiego w wymiarze około 180 godzin, przy założeniu dwóch lekcji 45-minutowych tygodniowo lub elastycznej organizacji zajęć, np. w krótszych jednostkach lekcyjnych. Takie rozwiązanie jest adekwatne do specyfiki edukacji wczesnoszkolnej oraz potrzeb rozwojowych dzieci w wieku 6/7–10 lat. Program wyraźnie wskazuje, że nauczanie języka angielskiego powinno być powiązane z kształceniem zintegrowanym, a cele, treści, metody i formy pracy powinny pozostawać w korelacji z edukacją polonistyczną, społeczną, przyrodniczą, matematyczną, muzyczną, plastyczną, techniczną, zdrowotną i etyczną.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że program odpowiada jednemu z kluczowych kierunków nowej podstawy programowej: traktowaniu ucznia jako aktywnego uczestnika procesu uczenia się. Podstawa programowa dla szkoły podstawowej wskazuje na rozwijanie kompetencji fundamentalnych, wiedzy, kompetencji przekrojowych oraz sprawczości uczniów. Program bezpośrednio odnosi się do tych założeń poprzez zapisy dotyczące sprawczości, autonomii, samodzielnego podejmowania decyzji, wyboru form pracy, refleksji nad własnym uczeniem się oraz stopniowego przejmowania odpowiedzialności za komunikację w klasie.

Program jest zgodny z wymaganiami nowej podstawy w zakresie edukacji językowej — języka obcego nowożytnego. Nowa podstawa programowa dla I etapu edukacyjnego kładzie nacisk na rozumienie bardzo prostych wypowiedzi ustnych, reagowanie werbalne i niewerbalne, zadawanie i odpowiadanie na proste pytania, tworzenie krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych, uczestnictwo w codziennych sytuacjach komunikacyjnych, nazywanie emocji oraz wykorzystywanie tekstów kultury do rozmowy i wspólnego działania. Analizowany program uwzględnia te elementy poprzez rozwijanie sprawności słuchania, mówienia, czytania i pisanie, przy czym — słusznie z punktu widzenia metodyki wczesnoszkolnej — pierwszeństwo przyznaje osłuchaniu z językiem, komunikacji ustnej, reagowaniu na polecenia, pracy z piosenką, rymowanką, historyjką, bajką, ruchem i zabawą.

Treści nauczania zostały dobrane adekwatnie do wieku uczniów i zakresów tematycznych określonych w podstawie programowej. Program obejmuje m.in. tematy: ja i moi bliscy, rodzina i przyjaciele, moje miejsce zamieszkania, szkoła, popularne zawody, jedzenie, sklep, czas wolny, wakacje, święta i tradycje, mój kraj, sport, samopoczucie, przyroda wokół mnie oraz świat baśni i wyobraźni. Ważne jest również to, że treści są realizowane spiralnie — materiał powraca w kolejnych klasach, ale jest stopniowo rozszerzany zgodnie z rozwojem poznawczym i językowym uczniów. To rozwiązanie jest spójne z zasadą spiralności i kumulatywności wskazaną w nowej podstawie dla języka obcego nowożytnego.

Pozytywnie oceniam również sposób, w jaki program ujmuje rozwój społeczno-emocjonalny ucznia. Program uwzględnia potrzebę bezpieczeństwa, akceptacji, pracy w grupie, współpracy, stopniowego rozwijania odwagi komunikacyjnej oraz możliwość tzw. okresu cichego. Jest to szczególnie istotne w edukacji wczesnoszkolnej, ponieważ dziecko nie rozwija kompetencji językowej w oderwaniu od emocji, relacji i poczucia bezpieczeństwa. Włączenie do programu tematów związanych z emocjami, samopoczuciem, preferencjami, współpracą i komunikacją klasową dobrze odpowiada współczesnemu rozumieniu edukacji językowej jako procesu rozwijającego zarówno kompetencje językowe, jak i społeczne.

Program trafnie opisuje metody i techniki pracy z dziećmi młodszymi. Uwzględnia m.in. TPR, piosenki, rymowanki, chants, gry językowe, storytelling, dramę, prace plastyczne, projekty, ćwiczenia ruchowe, pracę w parach i grupach oraz działania integrujące język z innymi obszarami edukacji. Są to metody zgodne z potrzebami dzieci w wieku wczesnoszkolnym, które uczą się przez działanie, powtarzalność, ruch, rytm, obraz, emocję i kontekst. Program zakłada także indywidualizację pracy w grupach zróżnicowanych, co jest ważne zarówno ze względu na różnice w tempie pracy, poziomie osłuchania z językiem, stylach uczenia się, jak i możliwych trudnościach edukacyjnych.

Na plus należy ocenić także przyjęty model oceniania. Program wskazuje na ocenę opisową, monitorowanie postępów ucznia, samoocenę oraz Kartę Osiągnięć Ucznia po klasie III. Takie podejście jest adekwatne do edukacji wczesnoszkolnej, ponieważ wspiera rozwój dziecka, buduje motywację wewnętrzną i pozwala śledzić indywidualne postępy bez nadmiernego testowania czy porównywania uczniów.

Konkluzja

Opiniowany program jest zgodny z założeniami nowej podstawy programowej dla I etapu edukacyjnego, szczególnie w zakresie rozwijania kompetencji językowych, komunikacyjnych, społecznych, poznawczych i emocjonalnych uczniów. Program respektuje specyfikę rozwojową dzieci młodszych, zakłada integrację języka angielskiego z edukacją wczesnoszkolną, wspiera sprawczość i autonomię ucznia, przewiduje indywidualizację pracy oraz stosowanie oceny opisowej i samooceny.

24. 05. 2026

K. Frejlich